

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1231-1232/2510

นางโตะ โคะซอนโจทก์ นายวิจิตร ศรธานีจำเลย นางโตะ โคะซอนโจทก์ นายทา กองแก้ว กับพวกจำเลย
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 420, ป.พ.พ. มาตรา 851, ป.พ.พ. มาตรา 1585, ป.พ.พ. มาตรา 1627,
ป.พ.พ. มาตรา 1646, ป.พ.พ. มาตรา 1648, ป.พ.พ. มาตรา 1655, ป.พ.พ. มาตรา 1584

ย่อ / หลักกฎหมาย

บุตรบุญธรรมที่ไม่ได้มีการจดทะเบียนตามกฎหมาย ไม่มีสิทธิรับมรดกของผู้รับบุตรบุญธรรมพวดยก
ที่พิพาทให้ โดยเป็นเรื่องที่สั่งเพิกถอนเมื่อผู้พุดถึงแก่กรรมแล้ว มิได้ยกให้ในขณะนั้น ถือว่าเป็น
พินัยกรรม ถ้าไม่ได้ทำเป็นพินัยกรรมให้ถูกต้องตามกฎหมายก็ไม่มีผลแต่อย่างใดตกลงยอมแบ่งที่
พิพาทกัน แต่ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญา ย่อมไม่มีผลที่บังคับกันได้
ตามกฎหมายคดี 2 ส่วนนี้ศาลชั้นต้นพิจารณาพิพากษารวมกันสำนวนแรก

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นพี่น้องร่วมบิดามารดากับนางพริ้ง นางพริ้งตายเมื่อปี 2498 ก่อนตายนาง
พริ้งมีที่ดิน 1 แปลง และตกลงยกให้โจทก์ โดยให้โจทก์ชำระหนี้แทนนางพริ้ง ปี 2505 จำเลยไปยื่น
ขอโอนมรดกที่แปลงนี้ จึงขอให้แสดงว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์สำนวนหลังโจทก์ฟ้องว่า จำเลยที่
1-6 เข้าไปไถนาพิพาทและแย่งการครอบครองของโจทก์ โดยจำเลยที่ 7 (จำเลยในคดีแรก) เป็น
ผู้ใช้ขอให้ศาลขับไล่ และให้จำเลยใช้ค่าเสียหายจำเลยสำนวนแรกให้การว่าเป็นบุตรบุญธรรมของ
นางพริ้ง เมื่อนางพริ้งตายได้ตกลงกับโจทก์แบ่งพิพาทกัน กรรมสิทธิ์และสิทธิครอบครองที่พิพาท
ส่วนที่เป็นของจำเลยจึงเป็นของจำเลยโดยชอบ ส่วนจำเลยที่ 1-6ในสำนวนหลังให้การว่าเช่าที่
พิพาทจากจำเลยที่ 7ศาลชั้นต้นพิพากษาให้ยกฟ้องโจทก์ทั้ง 2 ส่วนโจทก์อุทธรณ์ศาลอุทธรณ์
พิพากษากลับว่าที่พิพาทเป็นของโจทก์ ให้ขับไล่จำเลยทุกคน และให้จำเลยใช้ค่าเสียหายจำเลยทั้ง
2 ส่วนฎีกาศาลฎีกาเห็นว่า จำเลยเป็นบุตรบุญธรรมของนางพริ้ง บทกฎหมายที่จะนำมาปรับแก้
คดีจึงต้องใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1584 ซึ่งบัญญัติว่า การรับบุตรบุญธรรม
จะสมบูรณ์ต่อเมื่อได้จดทะเบียนตามกฎหมาย เมื่อไม่มีการจดทะเบียนรับบุตรบุญธรรมจำเลยก็ไม่มี
สิทธิที่จะรับมรดกของนางพริ้ง ส่วนข้อที่นางพริ้งพวดยกที่พิพาทให้โจทก์จำเลยคนละครั้งนั้น
เป็นเรื่องที่นางพริ้งสั่งเพิกถอนเมื่อนางพริ้งถึงแก่กรรมแล้ว มิได้มีการยกที่พิพาทให้ในขณะนั้นคำสั่งนี้
จึงถือว่าเป็นพินัยกรรม แต่นางพริ้งไม่ได้ทำเป็นพินัยกรรมให้ถูกต้องตามกฎหมาย จึงไม่มีผล
แต่อย่างใด และที่จำเลยฎีกาว่า เมื่อเจ้าพนักงานที่ดินไปทำการรังวัด โจทก์จำเลยได้ตกลงแบ่งกัน
คนละครึ่ง จึงเป็นสัญญาประนีประนอมยอมแบ่งมรดกแล้วนั้น ศาลฎีกาฟังว่าเจ้าพนักงานที่ดินไม่
ได้บันทึกไว้เป็นหนังสือ จึงเห็นว่าการประนีประนอมกันนี้ไม่มีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อ
คู่สัญญาไม่มีผลที่บังคับกันได้ตามกฎหมาย เมื่อภายหลังโจทก์กลับใจไม่ยอมแบ่งให้จำเลย จำเลย
จะอ้างว่าได้ทำการตกลงแบ่งกันแล้วย่อมไม่มีผลตามกฎหมาย และเห็นว่าเมื่อคดีฟังเป็นยุติว่าที่
พิพาทเป็นของโจทก์แล้วการที่จำเลยเข้าไปทำนาในที่พิพาทโดยไม่มีสิทธิอะไร ก็ย่อมถือว่าเป็นการ
ทำละเมิดต่อโจทก์ จำเลยต้องรับผิดชอบต่อโจทก์พิพากษายืน

องค์คณะ

ศรี มลิลลา · กิตติ สีนันทน์ · เน้น กฎณะเศรณี

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://thaideka.online/deka/1231-1232/2510>